

Nyt fra sortsforsøgene i korn og dyrkning af rajgræs

Konsulent Lars Egelund Olsen
SEGES
leo@vfl.dk

De økologiske landmænd efterspørger sorter, der er velegnede til økologisk dyrkning. I Sortsforsøgene er der ofte et forholdsvist lille udbyttømæssigt spænd mellem de afprøvede sorter. Årsagen hertil skal findes i, at det kun er sorter tilmeldt af firmaer, der indgår i sortsforsøgene. I årets screeningsforsøg af vårbyg indgik et bredere udvalg af sortermateriale og sorter,

og her var der næsten 20 hkg/ha i udbytteforskel mellem de 17 sorter og blandinger.

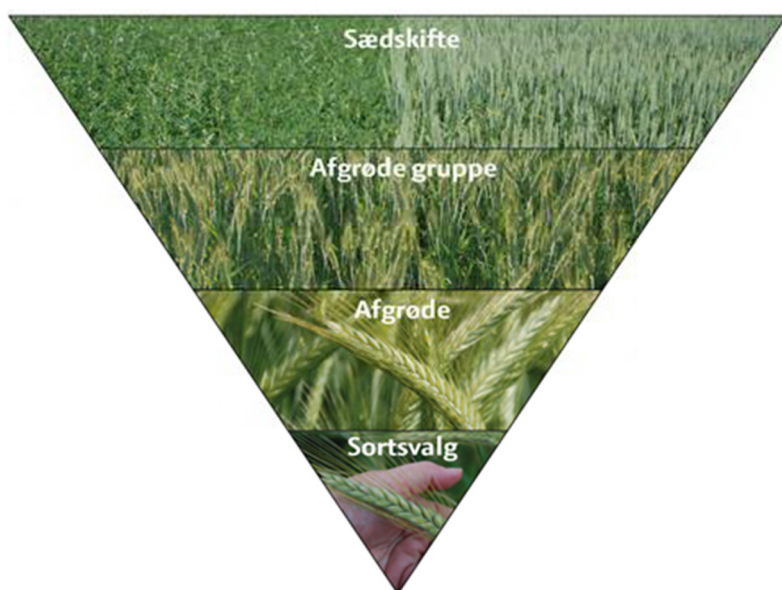
Der er andre parametre, som økologerne bør vægte lige så højt som topudbytte. Sorternes ukrudtskonkurrenceevne og resistens mod sygdomme er vigtige egenskaber under økologisk dyrkning, og her er især i fodhold til ukrudtskonkurrenceevnen store forskelle. I årets

vårbygssortsforsøg med supplerende ukrudtsregistreringer var der statistisk sikre forskelle på sorternes evne til at konkurrere mod ukrudtet. Det var forskel i sorternes evne til hurtigt at dække mest muligt af jorden både ved fremspiring og ved buskning. Denne forskel gjorde sig også gældende ved en mindre mængde ukrudt ved skridning. Ligeledes viste årets forsøg, at der ikke behøver at være en modsætning mellem, at en sort har gode egenskaber til at konkurrere mod ukrudtet og samtidig giver et stort udbytte.

Overordnet er det dog vigtigt, at man før sortsvalget overvejer andre parametre, som under økologisk dyrkning har større betydning, og som bør ligge forud for valget af sort (figur 1).

Gødningsstrategier i økologisk alm. rajgræs

I de foregående to år er der gennemført forsøg med forskellige gødningsstrategier i alm. rajgræs til frø. Formålet med

Figur 1. Tag valgene i den rigtige rækkefølge.

Tabel 1. Oversigt over de afprøvede gødningsstrategier afprøvet i rajgræs til frø.

Gylletype	Metode	Mængde, kg NH ₄ -N pr. ha	Tidspunkt
Kvæg- eller svinegylle	Slangeudlagt eller nedfældet	97,5	Tidligt
		130	Tidligt
		97,5	Sent
		130	Sent
		2 x 65	Tidligt/sent
		130	Sent, med afpudsning i std. 31

forsøgene har været at belyse effekten af forskellige kvælstofniveauer, gylletyper og udbringningsmetoder og tidspunkt samt effekten af afpudsning for udbyttet i økologisk rajgræs til frø (tabel 1).

Der var i årets forsøg store variationer i udbytte fra 388 kg/ha i slangeudlagt kvæggylle på laveste kvælstofniveau til 1414 kg/ha i nedfældet svinegylle på højeste kvælstofniveau. På tværs af forsøgene var gennemsnitsudbyttet 923 kg/ha for slangeudlagt gylle og 980 kg/ha for nedfældet gylle.

Mængden af tildelt ammoniumkvælstof pr. ha var udslagsgivende for udbyttet. Nedfældning gav et højere frøudbytte uanset, om der blev anvendt kvæggylle eller svinegylle.

Resultater af todelt gødskning var ikke entydige, men det ser ud til, at gødskning med to

gange halv mængde gav samme udbytte som tilsvarende gødskning på en udbringning.

Forsøgene gav ikke et entydigt svar på, om afpudsning havde effekt på udbytte. Blot kan det ses, at led med afpudsning ikke er blandt de største gennemsnitsudbytter uanset gødningstype.

Forsøgene giver anledning til følgende anbefalinger:

- ✓ Gødsk med minimum 100 kg NH₄-N pr. ha.
- ✓ Både kvæg- og svinegylle kan bruges.
- ✓ Prioritér gylleanalyse.
- ✓ Nedfældning giver størst udbytte, men pas på køreskader.
- ✓ Rajgræs kvitterer for gode forfrugter som ært og hestebønne.

